

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Maarja Maranik
maarja.maranik@pparnumaa.ee

Teie 22.02.2026
Meie 16.03.2026 nr 20-1/1357

Vastus taotlusele

Lugupeetud proua Maranik

Edastasite Justiits- ja Digiministeeriumile taotluse haldusjärelevalve algatamiseks Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 21.01.2026 otsuse nr 1 õiguspärasuse suhtes, millega võeti vastu Pärnu-Jaagupi alevis Uus tn 20a kinnistu detailplaneering. Planeeringu eesmärgiks on laiendada olemasolevat kauplusehoonet. Lisaks on Teil etteheiteid ka volikogu töökorraldusele seoses eelnimetatud otsuse menetlemisega.

Esmalt selgitame, et vastavalt [Vabariigi Valitsuse seaduse](#) (VVS) § 75³ lõikele 1 teostab Justiits- ja Digiministeerium haldusjärelevalvet kohaliku omavalitsuse üksuste haldusaktide õiguspärasuse üle. Selgitame esmalt, et ministeeriumi poolt teostatava järelevalve eelduseks on VVS § 75³ lõikest 4 tulenevalt kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakti õigusvastasus ja avaliku huvi rikkumine. Mõlemad eeldused peavad olema täidetud samaaegselt. Sõltumata sellest, kas tingimused on või ei ole täidetud, on Justiits- ja Digiministeeriumil kaalutlusõigus küsimuses, kas järelevalvet alustada või mitte. Eelnev tähendab, et ainuüksi asjaolu, et kohaliku omavalitsuse üksus on olnud mõne juhtumi puhul õigusvastaselt tegevusetu, ei tähenda veel, et täidetud oleks ka avaliku huvi rikkumise kriteerium. Muidugi peab haldusorgani tegevus alati olema õiguspärane, aga ministeeriumi järelevalve objektiks on vaid sellised haldusaktid, mis kahjustavad ka mõnda olulist avalikku huvi.

Avalik huvi on määratlemata õigusmõiste ja seda saab hinnata üksnes juhtumipõhiselt, kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid kaaludes. Justiits- ja Digiministeeriumi poolt läbiviidavas haldusjärelevalves oleme avaliku huvi sisustanud kui ülekaaluka huvi kohaliku omavalitsuse või riigi elanike vaatest tervikuna, mis hõlmab laiemalt ühiskondlikke hüvesid ja väärtusi.

Järgnevalt peab Justiits- ja Digiministeerium vajalikuks selgitada (johtuvalt Teie taotluses kirjeldatud juhtumi asjaoludest), et detailplaneeringu ülesanded on sätestatud [planeerimisseaduse](#) (PlanS) § 126 lõikes 1. PlanS § 126 lõike 2 kohaselt on detailplaneeringu koostamisel kohustuslikud ülesanded, mis on nimetatud sama paragrahvi lõike 1 punktides 1–5. Ei korruselisus ega ka liikluskorralduse lahendamine ei ole detailplaneeringu kohustuslikud ülesanded. Hoone korruselisuse muutmine on näiteks võimalik juhul, kui seda ei olnud detailplaneeringus eelnevalt määratud. Tegemist ei ole detailplaneeringuga kohustuslikult lahendatava tingimusega, mis tähendab, et kui seda detailplaneeringus määratud ei ole, siis võib seda hiljem projekteerimistingimustega täpsustada.

Täiendavalt märgime, et detailplaneeringu vastuvõtmine on ainult üks menetlustoiming keset menetlust. Justiits- ja Digiministeeriumi pädevusse kuulub järelevalve vaid haldusaktide, mitte kohaliku omavalitsuse toimingute ega üldise tegevusetuse üle. Ministeerium saab oma pädevuse piires teha kohalikule omavalitsusele ettepaneku vaid haldusakti andmise, mitte toimu(n)te tegemise kohta.

Eeltoodu kokkuvõtteks ei anna Justiits- ja Digiministeerium hinnangut Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu tegevusele ega tee ettepanekut haldusaktide andmiseks, muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks.

Juhul, kui Teil on täiendavaid küsimusi planeerimisseaduse regulatsiooni kohta, saab pöördumisele vastata Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Vajaduse korral on Teil võimalik (ka varem kehtinud) planeerimisalaste õigusaktide kohta nõu saamiseks pöörduda selle ministeeriumi poole.

Lõpetuseks peame vajalikuks korrata ja rõhutada, et kohalikul omavalitsusel on põhiseaduse §-st 154 tulenev enesekorraldusõigus. Seejuures on õigused ja kohustused ka volikogu liikmetel endil ning juhul, kui volikogu liige ei nõustu volikogus poolthäälte enamusega vastu võetud otsustustega, tuleb oma poliitilise tahte realiseerimiseks lähtuda eeskätt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses sätestatud võimalustest. Volikogu liikme hääletamisõigus on kui võimu teostamise keskne akt. Volikogu liikmel on võimalus anda oma poolt- või vastuhääl või jääda erapooletuks. Ka on võimalik jätta hääletamata. Küll aga peab arvestama sellega, et poolthäälte enamuse puhul lähevad arvesse vaid poolt- ja vastuhääled.

Avaldame lootust, et eelnevad selgitused olid Teile informatiivsed ning abiks edasiste tegevuste planeerimisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Victoria Tamme
nõunik

Victoria Tamme 53523094
victoria.tamme@justdigi.ee